

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___ *-umumiy o'rta ta'lim maktabi*
huquq fani o'qituvchisi

_____ *ning*

20__-20__-o'quv yilida
9-sinflar iqtidorli o'quvchilar uchun
“Yosh huquqshunos”

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

<i>Nº</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“Tasdiqlayman”

MMIBDO‘ _____

20__-20__-o‘quv yilida iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Yosh huquqshunos” to‘garagining ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Konstitutsiyaga o‘zgartirish kiritish tartibi	1		
2.	O‘zbekiston respublikasi konstitutsiyasining qabul qilinishi	1		
3.	Davlat suvereniteti	1		
4.	«O‘zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligi asoslari to‘g‘risida»gi Qonun	1		
5.	Davlatning tashqi siyosiy faoliyati	1		
6.	Tashqi siyosat Xalqaro huquq Boshqa davlatlar bilan o‘zaro	1		
7.	Hokimiyat nima?	1		
8.	Inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari	1		
9.	Sudda himoyalaniish va shaxsiy daxlsizlik huquqi	1		
10.	Bir joydan ikkinchi joyga ko‘chish va yashash joyini erkin tanlash huquq	1		
11.	Takrorlash	1		
12.	Ilmiy va texnikaviy ijod erkinligi va madaniyat yutuqlaridan	1		
13.	Ilmiy va texnikaviy ijod erkinligi va madaniyat yutuqlaridan	1		
14.	O‘z siyosiy huquqlarini qay tarzda ro‘yobga chiqarish	1		
15.	Insonga fuqarolik nima uchun kerak	1		
16.	O‘zbekiston respublikasi fuqarosining biomerrik va xorijiy	1		
17.	Ombudsman	1		
18.	Huquq va burchlar birligi	1		
19.	O‘zbekiston respublikasining jinoyat kodeksi	1		
20.	Jamoat birlashmalari nima uchun kerak	1		
21.	Oila va jamiyat	1		
22.	Davlat tuzilishi shakllari	1		
23.	O‘zbekiston respublikasidagi davlat hokimiyati tizimi	1		
24.	Oliy majlis va uning tarkibini shakllantirish tartibi	1		
25.	O‘zbekiston respublikasi prezidentini saylash tartibi va uning vakolatlari tugashi	1		
26.	Vazirlar mahkamasi – mamlakat hukumati, ijro etuvchi organ	1		
27.	Inson huquqlari himoyasidagi bosh bo‘g‘in	1		
28.	O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi	1		
29.	Konstitutsiyaviy sudning vakolatlari	1		
30.	Umumxalq saylovi – mamlakat taraqqiyot yo‘lini tanlashdir	1		
31.	Prokuror – qonun himoyachisi	1		
32.	Prokuror nazoratiga oid hujjatlar turlari	1		
33.	Soliqlar nega kerak?	1		
34.	Takrorlash	1		

Mavzu: Konstitutsiyaga o‘zgartirish kiritish tartibi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to‘garakka bo‘lgan qiziqishini ortirish, o‘quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma‘lumot berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarni mustaqil ishlashga o‘rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishlash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o‘rgatish, fanga qiziqishini ortirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; ta‘lim jarayonida faol ishtirok etish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma, grafik va diagrammalarni o‘qiy olish va foydalanish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: aqliy hujum, tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Huquq fanidan 9-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni: Quyidagi vaziyatlar bilan tanishing. Ularda qonunchilik asoslari yoki axloq normalari buzilganligini aniqlang.

Piton (bo‘g‘ma ilon) bilan bog‘liq ish

Sirkda hayvonlarni o‘rgatuvchi er-xotin M. nafaqaga chiqishgach, o‘z xususiy uylarini 9 qavatli uydagi kvartiraga almashtirishdi. Ularning kvartirasi birinchi qavatda joylashgani bois baland to‘siq bilan o‘ralgan hovlida hayvonlarni sevuvchilar klubini tashkil etishdi. U yerda bolalar hayvonlarni parvarish qilish va o‘rgatish bilan bepul shug‘ullanishardi. Er-xotin M. sirkdan tomosha ko‘rsata olmaydigan bo‘g‘ma ilon, maymun

va bir nechta kuchukni keltirishgandi. Tez orada ushbu ko‘p qavatli uyda istiqomat qiluvchilardan sudga shikoyat tushdi. Istiqomat qiluvchilarning shikoyatida er-xotin M. shug‘ullanayotgan hayvonlar hovlida yig‘ilgan bolalarni qo‘rqitayotgani, atrofni ifloslantirayotgani, hayvonlarni o‘rgatish chog‘ida shovqin solib, aholiga xalaqit berishayotganligi haqida ma‘lum qilingandi.

Yo‘l harakati hodisasi

Yengil avtomashina haydovchisi I. betob xotinini zudlik bilan shifoxonaga olib borish zaruriyatidan tezlikni oshirdi. Piyodalar o‘tish joyida tormozni bosishga ulgurmay ko‘chani kesib o‘tayotgan U. va S. ni turtib yubordi. Bu yo‘lovchilar jarohat olishmadi. Lekin S. qo‘rqib hushidan ketgani uchun «Tez yordam» chaqirishga to‘g‘ri keldi. Bundan tashqari, jabrlanuvchilar yiqilganlarida kiyimlari iflos bo‘lgandi. Haydovchi I. jabrlanuvchi S. birozdan so‘ng hushiga kelganini va hech kim jarohatlanmaganini ko‘rgach, mashinasida jo‘nab ketdi

Konstitutsiyaviy

huquq:

- Konstitutsiya – davlatning Asosiy qonuni;
- huquq – davlatdagi umummajburiy normalar tizimi;
- konstitutsiyaviy huquq – huquqning oliy tarmog‘i;
- konstitutsiyaviy huquqning asosiy manbayi – Konstitutsiya;
- konstitutsiyaviy huquq normalari jamiyat va davlat tuzilishi asoslarini mustahkamlab qo‘yadi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Huquq tizimida konstitutsiyaviy huquq qanday o‘rin tutadi?

2. Konstitutsiyaviy huquq nima uchun huquqning yetakchi tarmog‘i hisoblanadi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Konstitutsiyaviy huquq normalarini qaysi manbalardan topish mumkin?

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: O‘zbekiston respublikasi konstitutsiyasining qabul qilinishi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to‘garakka bo‘lgan qiziqishini ortirish, o‘quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma‘lumot berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarni mustaqil ishlashga o‘rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishlash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o‘rgatish, fanga qiziqishini ortirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborot bilan ishlash kompetensiyasi:

mavjud axborot manbalaridan foydalana olish;

axborotga ega bo‘lish, uni tasarruf etish va uni tarqatish qoidalariga rioya qilish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish;

ijtimoiy sohada qabul qilinayotgan mamlakat qonunlaridan xabardor bo‘lib borish;

fanga oid bilim, tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish;

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: aqliy hujum, tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Huquq fanidan 9-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi loyihasi 1990-yil 20-iyundan boshlab olim, jamoat namoyandalari va davlat boshqaruv organlari mutaxassislari tomonidan puxta ishlab chiqildi. Konstitutsiya loyihasining umumxalq muhokamasi uch oy davom etdi. Umumxalq muhokamasi jarayonida kelib tushgan 6 000 taklif asosida loyihaga 80 dan ortiq tuzatishlar kiritildi. Keng umumxalq muhokamasi davomida bildirilgan ko‘p takliflar inobatga olingan holda komissiya tomonidan tayyorlangan Konstitutsiya loyihasi Oliy Kengash muhokamasiga qo‘yildi. 1992-yil 8-dekabrda Oliy Kengashning XI sessiyasida bu loyiha ma‘qullandi va O‘zbekiston Respublikasining hozir amal qilayotgan Konstitutsiyasi qabul qilindi. Mustaqil O‘zbekistonning birinchi Konstitutsiyasi shu tarzda amalga kiritildi– 8-dekabr – O‘zbekiston Respublikasining

Konstitutsiyasi qabul qilingan kun, umumxalq bayrami deb e‘lon qilindi. Konstitutsiya – davlatning Asosiy qonuni bo‘lib, konstitutsiyaviy tuzum, davlat va jamiyat qurilishi asoslarini belgilab beradi; qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyati organlari tashkillashtirilishini tartibga solib turadi; saylov tizimini belgilaydi; fuqarolarning huquq va erkinliklarini, davlat ramzlarini mustahkamlab qo‘yadi; Konstitutsiyaga o‘zgartirishlar kiritish tartibini belgilaydi. Konstitutsiya xususiy mulk va bozor iqtisodiyotiga asoslangan yangi ijtimoiy-siyosiy tizim poydevorini qurib berdi. Xususiy mulk mulkchilikning boshqa shakllari qatorida davlat muhofazasi ostidadir.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida qanday umuminsoniy qadriyatlar mustahkamlangan?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: “ ” _____ 20 __-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Davlat suvereniteti

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, to‘garakka bo‘lgan qiziqishini ortirish, o‘quvchilarga mustaqillik va huquq tushunchalari haqida ma‘lumot berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarni mustaqil ishlashga o‘rgatish, bilimlarini boyitish va yangi bilim berish, ilmiy dunyoqarashlarini shakllantirish, estetik did axloqiy sifatlarini kasb-hunarga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish, Vatanga, fanga muhabbat ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: Mustaqil ishlash va fikrlash orqali bilim olishga, xotirani mustahkamlashga, tez fikrlashga o‘rgatish, fanga qiziqishini ortirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativlik kompetensiyasi:

o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda aniq va tushunarli bayon qila olish, mavzudan kelib chiqib savollarni mantiqan to‘g‘ri qo‘ya olish va javob berish;

ijtimoiy moslashuvchanlik, muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish, jamoaviy hamkorlikda ishlay olish;

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish;

ijtimoiy sohada qabul qilinayotgan mamlakat qonunlaridan xabardor bo‘lib borish;

fanga oid bilim, tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish;

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma, grafik va diagrammalarni o‘qiy olish va foydalanish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: aqliy hujum, tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Huquq fanidan 9-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Suverenitet (fransuzcha «souverainete») – davlatning o‘z ichki ishlarida va tashqi munosabatlarida boshqa davlatlardan mustaqilligidir. Davlat suvereniteti hokimiyatni amalga oshirishda, bu borada yu zaga keluvchi muammolarni hal etishda nafaqat mamlakat ichkarisida, balki tashqarisida ham boshqa davlatlardan to‘la-to‘kis mustaqillikni anglatadi.

Suverenitet – mamlakat ichkarisida hokimiyatning to‘liq ustunligi hamda tashqi siyosatda mustaqilligi, uning hududida davlat qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyatlarining to‘la-to‘kisligidir.

Davlatni belgilovchi jihatlaridan biri uning davlat suvereniteti hisoblanadi. Davlat suverenitetining quyidagi asosiy prinsiplari mavjud:

– davlat hududi hamda chegaralarining daxlsizligi va bo‘linmasligi;

– mustaqil ichki va tashqi siyosat;

– xalqaro huquqning asosiy prinsiplarini e‘tirof etish va hurmat qilish;

– davlat tili o‘zbek tili ekanligi;

– o‘z taraqqiyot yo‘lini, davlat ramzlarini tanlashdagi mustaqillik va hokazo.

1991-yil 31-avgustda O‘zbekiston SSR Oliy Kengashining navbatdan tashqari VII sessiyasida Respublikamiz mustaqil davlat deb e‘lon qilindi. Ushbu sessiyada «O‘zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligi asoslari to‘g‘risida»gi Qonun qabul qilindi. U O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi qabul qilingan 1992-yil 8-dekabr qadar Asosiy qonun rolini bajarib keldi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash. Qanday fikrdasiz, hozirgi zamonda dunyodagi boshqa davlatlardan butunlay

mustaqil davlat bo‘lishi mumkinmi? Boshqacha aytganda, biror davlat mutlaq davlat suverenitetiga ega bo‘lishi mumkinmi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO ‘ _____ sana _____ 20 __yil

veb-saytimiz: **Zokirjon.com**

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat iqtidorli o'quvchilarga huquq fanidan 9-sinf o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

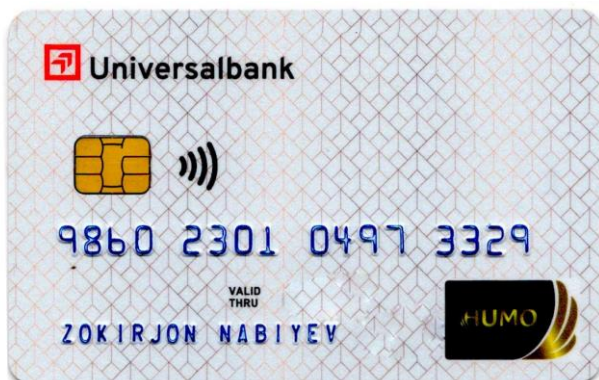

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.